

Zápis z besedy s ředitelkou ZŠ a gymnázia J. Gutha-Jarkovského (Truhlářská), paní Jitkou Kendíkovou, 25. 6. 2008 na MZV

Účastníci:

ZŠ, SŠ Truhlářská - paní ředitelka Kendíková

PERS - paní E. Urbanová

SRP - p. Winklerová, p. Labuťová, p. Baloghová

a další hosté z řad zaměstnanců a rodinných příslušníků MZV – p. Jarkulischová, p. Šepeláková, p. Kramešová, p. Balogh, p. Langerová, p. Langer, p. Rychtar, p. Koutský, p. Šlégrová, p. Ryšavá, p. Dvořáčková, p. Fortelková, p. Pícek, p. Eichner, p. Urbánek, p. Stejskal a další (nezapsaní) – cca 40 účastníků

Základní informace, postřehy a zajímavosti

- základní a všeobecné informace týkající se studia, škol, platných předpisů apod. lze získat v knize „Školské zákony“. Problematika dětí studujících v zahraničí je zde bohužel řešena jen okrajově, takže odpovědi na naše otázky a problémy zde většinou nenalezneme.

Formy přijetí žáka na střední školu:

a) **přijímací zkoušky** v řádném termínu (každoročně stanoven celostátně termín – **duben**, přihlášky nutno odevzdat **do konce února**), existuje možnost udělat přijímací zkoušky na dálku – některé školy to umožňují (např. English College v Praze)

b) **rozdílové zkoušky** (pokud dítě nastupuje do školy v průběhu studia). Zákon říká: „ředitel může nařídit rozdílové zkoušky.“ Většina ředitelů tuto možnost využívá. Některé školy (např. Truhlářská) nepožadují rozdílové zkoušky hned při nástupu, ale až v průběhu studia. Případně se tato situace dá řešit jiným způsobem – odložená klasifikace, tzv. hostování, atd.

- **dítě nemusí být ze zákona zapsáno na české střední škole.** (Ze zákona je povinná pouze základní školní docházka, základní školu tedy musí dítě ukončit). Většina ředitelů však doporučuje složit **řádné přijímací zkoušky** na střední školu a být po dobu pobytu v zahraničí **zapsán na této kmenové škole v ČR.**

Pro školu je snazší studenta přicházejícího v průběhu studia nepřijmout a to z několika důvodů: malé zkušenosti škol se studenty pobývajících v zahraničí

učitelé se cítí nedocenění, nechce se jim dělat práci navíc s těmito studenty.

V případě, že žák je zapsán je situace diametrálně odlišná

Studium střední školy lze řešit dvojím způsobem:

a) žák není zapsán v ČR na kmenové SŠ. V zahraničí ukončí školu maturitou. Pokud chce dále studovat na české vysoké škole, složí **nostrifikační zkoušku** k zahraniční maturitě.

Nevýhoda – pokud se rodina vrátí z důvodu pracovních či zdravotních důvodů, než dítě dostuduje, nastává problém s umístěním na vhodnou střední školu.

Výhoda – odpadají starosti s rozdílovými zkouškami v průběhu střední školy.

b) žák je zapsán na kmenové české střední škole, kde skládá po dohodě s ředitelem rozdílové zkoušky (průběžně nebo po návratu...vše záleží na dohodě) nebo může studium přerušit – maximálně však na 2 roky (škola je povinna mu 2 roky držet místo).

Výhoda – dítě má místo na střední škole, kam se může vrátit.

Nevýhoda – rozdílové zkoušky – rozsah je zcela v kompetenci ředitele, není možno nijak ovlivnit jeho požadavky na rozsah a množství. Argumentem škol pro tak velké množství rozdílových zkoušek je udržení kvality žáků a tím i dobré úrovně školy.

- **Problém - kapacita jednotlivých tříd** – je dána zřizovatelem, ředitel nemůže zaručit volné místo pro žáka vracejícího se ze zahraničí, pokud na této škole již není zapsán.
- Gymnázium v Truhlářské spolupracuje na **projektu „výuky na dálku“**. V rámci tohoto projektu by se do takovéto vyučovací hodiny mohly připojit děti z celého světa přes internet a aktivně se tak hodiny účastnit. V první fázi by měl být projekt zaměřen na výuku jazyků. Pokud se projekt zdaří, informace se objeví na webových stránkách školy.
- **Pro zajímavost** – *obdobné problémy jako my řeší i vrcholoví sportovci, kteří studují v zahraničí... atd., všechno je možné zvládnout, i s těmito studenty má gymnázium v Truhlářské zkušenosti – a ne špatné.*

Nostrifikační zkoušky

Lze složit ve 2 školách v Praze - **Gymnázium J. Gutha-Jarkovského v Truhlářské** a **Gymnázium prof. Jana Patočky v Jindřišské**. Rozsah nostrifikační zkoušky určuje Magistrát (Mgr. Fučík) v závislosti na osnovách vystudované zahraniční školy, její hodinové dotaci, stupni úspěšnosti maturity v zahraničí a dalších kritériích. (!! Zajistit si ještě v zahraniční škole učební plány s hodinovou dotací).

Doporučení: je dobré se s panem Mgr. Fučíkem spojit minimálně 1 rok před návratem a informovat se, co je třeba pro nostrifikaci od školy v zahraničí žádat. Vždy je třeba vykonat minimálně zkoušku z českého jazyka a základů společenských věd. Požadavky k nostrifikacím z jednotlivých předmětů jsou na internetových stránkách (gymnázium v Truhlářské – www.truhla.cz, gymnázium J. Patočky – www.gpjp.cz). Zkoušku je možno nařídit písemnou i ústní.

- Nostrifikační zkouška je **zdarma**.
- **Postup** - co je nutné zařídit:

na Magistrátu dohodnout **písemně** přibližný termín zkoušky, s tímto „papírem z magistrátu“ zajít na příslušnou školu, kde budeme zkoušku skládat, dohodnout konkrétní termín a požadavky ke zkoušce. Škola potřebuje od Magistrátu pověření, které musí podepsat ředitel – a tato procedura někdy může trvat, proto je třeba vše zařizovat v dostatečném předstihu.

Jak ovlivní státní maturita nostrifikační zkoušky zatím není jasné, zákon na to zřejmě dosud nepomyslel.

- **maturita z ČJ**

Pokud student doloží, že delší dobu studoval v zahraničí (v jiném jazyce než českém), lze požádat, aby nepsal písemnou maturitní práci z češtiny a maturitní zkoušku složil pouze ústně.

Hlášení volných míst na středních školách

P. Urbanová na předchozí schůzce s řediteli gymnázií navrhla možnost hlášení volných míst v jednotlivých ročnících středních škol. MZV by poté tyto přehledy volných míst uveřejňovalo na webových stránkách. Některé školy na tuto výzvu již reagovaly. Obecně se dá říct, že **volná místa většinou nebývají v prvních několika ročnících víceletých a v prvních ročnících čtyřletých gymnázií**, spíše ve vyšších ročnících se sem tam nějaké místo objeví. Problém je ale v tom, že některé školy tyto informace nemohou poskytnout, navíc se počty volných míst mohou rychle měnit.

Dotazy a odpovědi

Dotaz: „Dítě je na základní škole, v letošním roce po něm nevyžadovali rozdílovou zkoušku z dějepisu, přestože podle zákona by ji mělo vykonat. Nebude to v budoucnu problém?“

Odpověď: „Ano, zkoušku by mělo vykonat. Ale lze problém vyřešit i tímto způsobem – zákon stanoví, že rozdílovou zkoušku je možné vykonat 1x za rok až 1x za dva roky, takže pokud udělá zkoušku z dějepisu příští rok, lze to považovat podle zákona za vyhovující.“

Dotaz: „Dítě v zahraničí studuje gymnázium. Vrací se do ČR rok před maturitou (jak zahraniční, tak českou), jak nejlépe postupovat?“

Odpověď: „Nejlepší bude zapsat se co nejdříve do české střední školy, po návratu absolvovat rozdílové zkoušky a na jejich základě pak může být dítě umístěno do 4. nebo případně 3. ročníku.“

Dotaz – nebo spíš vlastní zkušenost: „Přechod z americké školy na českou školu je velmi obtížný, zvláště matematika je v českých školách na vyšší úrovni. Velmi dobré zkušenosti máme právě se školou v Truhlářské, vstřícný přístup, i ta matematika se nakonec dá zvládnout, chce to čas, dítě si musí zvyknout, vše je jen o přístupu školy.“

Dotaz: „Není možné, aby MZV zaplatilo v ČR dítěti školu stejného typu, jako studovalo v zahraničí? V některých evropských zemích to je možné.“

Odpověď.: „Ne, u nás to není možné.“

Dotaz: „Zvládnout v jednom roce maturitu, nostrifikační zkoušku a ještě přijímačky na vysokou školu je prakticky nemožné – hlavně z časových důvodů!“

Reakce: „Některé vysoké školy (např. VŠE) umožňují výjimku. Je možné složit přijímací zkoušky bez nostrifikace a student je přijat (pokud udělá zkoušky) až v momentě, kdy udělá nostrifikační zkoušku. Stejná situace nastane, když student neudělá maturitu v 1. termínu – některé vysoké školy jsou ochotné studenta pustit k přijímací zkoušce a přijmou ho až tehdy, když vykoná maturitní zkoušku. Vše je na benevolenci dané vysoké školy.“

Dotaz: „Dítě se vrací ze zahraničí v osmé třídě základní školy, jak nejlépe dále postupovat?“

Odpověď: „Je možné se vrátit na kmenovou základní školu a pak v deváté třídě absolvovat přijímací zkoušky na střední školu. Pokud je dítě v cizině na střední škole, může při návratu přestoupit na víceleté gymnázium (po předchozí dohodě, vykonání rozdílových zkoušek... atd.)“

Dotaz: „Jak se v zahraničí připravit na přijímací zkoušky na českou střední školu?“

Odpověď: „Některé střední školy mají na svých webových stránkách uveřejněna zadání, případně i výsledky přijímacích zkoušek z minulých let, na některých školách si lze po dohodě a objasnění vaší situace požádat, aby vám dali např. zadání přijímacích zkoušek z minulosti nebo jsou případně ochotni dát (prodat) podklady k přípravným kurzům k přijímačkám, které probíhají u nich na škole. Existují také různé internetové přípravné kurzy k přijímačkám (např. Zkoušky nanečisto, SCIO..)

Dotaz: „Je možné, aby dítě, které ukončilo v zahraničí např. čtvrtou třídu se vrátilo a v ČR navštěvovalo znovu čtvrtou třídu?“

Odpověď: „Po návratu je možno dítě přesunout do vyššího i do nižšího ročníku, záleží na domluvě s ředitelem, nebrání tomu žádný zákon.“

Dotaz: „Dítě studuje v zahraničí střední školu a úspěšně odmaturuje. Vrací se do ČR, kde by mělo na své kmenové střední škole nastoupit do čtvrtého ročníku. Jak má postupovat dále, vystudovat čtvrtý ročník a pokusit se udělat maturitu nebo je lepší složit nostrifikační zkoušku?“

Odpověď: „V každém případě je pro studenta přecházejícího ze zahraniční školy snazší složit nostrifikační zkoušku než českou maturitu.

Poznámka: „V současné době volí některé vysoké školy přijímací zkoušky formou SCIO testů, které se mohou (a je to výhodné) dělat i opakovaně pro dosažení lepších výsledků. Studenti žijící v zahraničí jsou znevýhodněni, protože nemohou opakovaně přijíždět či přilétat (z finančních důvodů) na testy.

Reakce: „Ano, bohužel je to tak.“

Školy, s kterými máme dobré zkušenosti

ZŠ Tábořská, Praha 4

Malostranská ZŠ

ZŠ a Gymnázium v Truhlářské

Základní církevní škola sester Voršilek, Praha 1

Školy, s kterými nemáme dobré zkušenosti

Arcibiskupské gymnázium

Gymnázium Budějovická

Zapsala: Věra Labuťová

Sdružení rodinných příslušníků